

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Alžběta Šmahová
Název diplomové práce: Non-Systematic Differences between British and American Pronunciation
Vedoucí diplomové práce: PhDr. Vladislav Smolka, Ph.D.
Oponent diplomové práce: Mgr. Jaroslav Emmer

I. Cíl práce a jeho naplnění:
s tématem

- 1. Cíl práce byl stanoven a naplněn v souladu**
2. Cíl práce byl naplněn s drobnými nedostatky
3. Cíl práce byl adekvátní, ale jen částečně naplněný
4. Stanovený cíl nebyl naplněn

II. Struktura práce:

- 1. Logická, jasná a přehledná**
2. Přiměřená
3. Uspokojivá
4. Nevhodná

III. Práce s literaturou:

- 1. Výborná: zvoleny a použity vhodné prameny v patřičném rozsahu, přesná práce s citacemi, kritická analýza zdrojů**
2. Velmi dobrá práce s adekvátními prameny v patřičném rozsahu
3. Průměrná práce s literaturou
4. Slabá, chybná nebo nedostačující

IV. Prezentace a interpretace dat:

1. Systematická, logická prezentace, originální a důsledná interpretace
- 2. Velmi dobrá prezentace dat, úspěšný pokus o jejich interpretaci**
3. Uspokojivá prezentace i interpretace dat
4. Neodpovídající prezentace, nedostatečná analýza výsledků

V. Formální stránka:

- 1. Odpovídá všem stanoveným požadavkům**
2. Obsahuje drobné formální chyby
3. Nesplňuje některé zásadní požadavky
4. Nesplňuje většinu stanovených požadavků

VI. Jazyková úroveň práce:

1. **Výborná**
2. Velmi dobrá
3. Dobrá
4. Podprůměrná

VII. Náročnost zpracování tématu:

1. Velmi vysoká
2. **Vysoká**
3. Střední
4. Nízká

VIII. Přínosy práce:

1. **Originální zpracování a názory, předkládá nová zjištění**
2. Práce je v daném oboru přínosná, ale neobsahuje originální a nová zjištění
3. Průměrné, omezené využití výsledků práce
4. Nedostatečné, práce nemá jasný přínos pro obor

Vyjádření vedoucího diplomové práce:

Anglicky psaná diplomová práce se zabývá problematikou, která je i pro pokročilé české uživatele angličtiny značně obtížná. Na rozdíl od češtiny, kde je v současnosti teritoriální/nářeční výslovnostní variabilita velmi omezená, se v angličtině nezanedbatelně liší jednotlivé regionální standardy (např. angličtina britská, americká, australská, atd.) a vedle toho existuje variabilita výslovnosti i v rámci těchto národních variant, a to jak z hlediska teritoriální příslušnosti, tak z hlediska sociálního. Výsledkem tak často bývá, že český student angličtiny si, zejména pod vlivem médií a internetu, osvojí nejrozličnější varianty, které nedokáže správně zhodnotit, a které ovšem žádný jednotlivý rodilý mluvčí nekombinuje. K nejběžnějším variantám působícím na české uživatele tradičně patří britská a americká angličtina. Pokročilejší uživatelé si časem začnou uvědomovat, že těmito variantami existují jisté systémové odlišnosti, např. rhotická/nerhotická výslovnost, a začnou svou vlastní výslovnost směřovat k jedné z nich. Předkládaná práce je přínosná zejména v tom, že jde v tomto rozlišení o krok dále a mapuje rozdíly mezi britskou a americkou angličtinou, které nelze předvídat na základě znalosti obecných odlišností, neboť se týkají jednotlivých konkrétních lexikálních jednotek.

V úvodu práce autorka uvádí stručný historický rámec, na jehož pozadí se diverzifikace britské a americké výslovnosti odehrála, a dále se věnuje popisu systémových odlišností mezi dvěma výslovnostními standardy: Received Pronunciation pro britskou angličtinu, a General American pro americkou. Kromě ryze segmentálních odlišností na úrovni jednotlivých fonémů si všímá i odlišností suprasegmentálních, především rozdílné pozice slovního přízvuku a s ní související míry redukce v nepřízvučných slabikách, a vedle slov obecných zahrnuje do výzkumu i jména vlastní, geografická a osobní.

Praktická část je založena na podrobné excerpci *Longman Pronunciation Dictionary* (Wells: 2008) a identifikaci jednotlivých nesystémových rozdílů. Ty jsou stručně obecně okomentovány v kapitole 7, zatímco detailní přehled jednotlivých dílčích odlišností je uveden v přílohách v závěru práce, které tak tvoří její nejcennější část. Zjištěné rozdíly jsou roztrženy podle jednotlivých typů, přičemž v rámci každé skupiny jsou identifikovaná slova uspořádána abecedně. Poslední dvě přílohy obsahují přehled odlišně vyslovovaných

osobních a místních jmen. Všechny zjištěné výslovnostní odchylky jsou důsledně zachyceny pomocí standardní transkripce, a kde bylo možné získat ze slovníku informace o frekvenci jednotlivých výslovnostních variant, uvádí je autorka pomocí přehledných grafů.

Práce je psána kultivovaným jazykem odpovídajícím nárokům kladeným na odborný styl a je pečlivě zpracována po stránce formální. Ačkoli se nejeví jako velká rozsahem, reprezentuje výsledek dlouhého a pracného procesu identifikace jednotlivých výslovnostních rozdílů. Její hodnota spočívá především v tom, že kromě toho, že přehledně předkládá souhrn teoretických poznatků týkajících se dané problematiky, lze ji použít jako praktickou pomůcku ke zlepšení vlastní výslovnosti, vhodnou zejména pro pokročilé mluvčí, včetně učitelů angličtiny.

Z těchto důvodů ji navrhuji hodnotit známkou **výborně**.

Práce splňuje základní požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě.

Navrhovaná známka: výborně

Otázky k obhajobě:

How did work on this diploma thesis influence your perspective of English pronunciation?

How easy or difficult was it to distinguish systematic differences from non-systematic ones?

Are the British and American English likely to grow more diverse in future as far as pronunciation is concerned, or more similar?

Podpis vedoucího diplomové práce:

Datum: 16. 5. 2019